

2 0 1 9

ECONOMICS

(Honours)

Paper : ECO-HC-1026

(Mathematical Methods in Economics—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Choose the correct answer of the following :

$1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াসমূহৰ শুন্দি উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) If $A = \{2, 4\}$ and $B = \{2, 3, 4, 5\}$, then find

**যদি $A = \{2, 4\}$ আৰু $B = \{2, 3, 4, 5\}$ হয়, তেওঁ
উলিওৱা**

(i) $A \supset B$

(ii) $A \cup B$

(iii) $A \subset B$

(iv) $A \cap B$

- (b) $Y = b^2$ is a/an
 $Y = b^2$ হৈছে এটা
(i) constant function
স্থায়ী ফলন (চুরক ফলন)
(ii) polynomial function
বহুপদী ফলন
(iii) singular function
একপদী ফলন
(iv) exponential function
সূচকীয় ফলন
- (c) If $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$, then $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)$ is
যদি $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$, তেন্তে $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)$ হৈছে
(i) 0
(ii) 1
(iii) ∞
(iv) n
- (d) If $Y = f(x) = b$, then $\lim_{x \rightarrow M}$ is
যদি $Y = f(x) = b$, তেন্তে $\lim_{x \rightarrow M}$ হৈছে
(i) b
(ii) M
(iii) ∞
(iv) b / M

- (e) An example of discontinuous function is
বিচ্ছিন্ন ফলনৰ এটি উদাহৰণ হৈছে
(i) rectangular hyperbolic function
আয়তাকাৰ অতিবৃত্ত ফলন
(ii) quadratic function
বিষাক্ত ফলন
(iii) cubic function
ত্রিষাক্ত ফলন
(iv) polynomial function
বহুপদী ফলন
- (f) Differentiation of capital w.r.t. time is
মূলধনক সময়ৰ দ্বাৰা অৱকলন কৰিলে পোৱা যায়
(i) gross capital
মুঠ মূলধন
(ii) marginal capital
প্ৰাণ্তীয় মূলধন
(iii) investment
বিনিয়োগ
(iv) time path
সময়ৰ পথ

(g) The direction of $Y = f(x)$ can be measured by

$Y = f(x)$ ৰ দিশ নির্ণয় কৰিব পাৰি

(i) $\frac{dy}{dx}$

(ii) $\frac{d^2y}{dx^2}$

(iii) $\frac{\partial y}{\partial x}$

(iv) dx

(h) The tallest student in your class represents

তোমাৰ শ্ৰেণীৰ আটাইটকৈ ওৰ ছাত্ৰজনে সৃচায়

(i) global maximum

গোলকীয় গৱিষ্ঠ মান

(ii) relative maximum

আপেক্ষিক গৱিষ্ঠ মান

(iii) absolute maximum

নিৰংকুশ গৱিষ্ঠ মান

(iv) both global and absolute maximum

গোলকীয় আৰু নিৰংকুশ গৱিষ্ঠ মান দুয়োটাই

(i) For maximization of $Y = f(x)$, $\frac{d^2y}{dx^2}$ should be

$Y = f(x)$ ৰ সৰ্বাধিকতাৰ বাবে, $\frac{d^2y}{dx^2}$ ই'ব লাগিব

(i) zero

শূন্য

(ii) negative

খণ্ডক

(iii) positive

ধনাখক

(iv) double the value of $\frac{dy}{dx}$

$\frac{dy}{dx}$ ৰ মানৰ দুগুণ

(j) $\int_a^b f(x) dx$ is equal to

$\int_a^b f(x) dx$ ৰ সমান

(i) $\int_b^a - f(x) dx$

(ii) $\int_a^b 2f(x) dx$

(iii) $2 \int_a^b f(x) dx$

(iv) $2 \int_b^a - f(x) dx$

2. Answer the following questions :

জ্ঞান প্রয়োগ উভব লিখা :

- (a) State ordered and unordered pairs with an example.

স্বতন্ত্র (ক্রমিত) আৰু অস্বতন্ত্র (অক্রমিত) যূচি
বুলিলে কি বৃজা, উভবশেবে বৃজাই লিখা।

- (b) Define quasi-convex.

উভব সম্পৰ্ক সম্ভাৱ লিখা।

- (c) State why for minimization of a function the second-order condition should be positive.

ক্ষেত্ৰ ফলনৰ সম্মিলিত বাবে দ্বিতীয় নির্দিষ্ট পৰিহিত
হৈগোছক হ'ব লাগে ?

- (d) Find $\frac{dy}{dx}$ for $y = \frac{\log e^x}{e^{2x}}$.

$\frac{dy}{dx}$ নির্ণয় কৰা $y = \frac{\log e^x}{e^{2x}}$.

- (e) Why do we need to add one constant term while integrating a function?

এটা ফলনৰ অন্তকলনৰ সময়ত কিম অধি এটা চৰক
হৈল কৰিব লাগে ?

2×5=10

3. Answer any four from the following questions :

5×4=20

জ্ঞান প্রয়োগ বি কোনো জৰিটোৱা উভব লিখা :

- (a) Distinguish between implicit function and explicit function. Map the following function :

3+2=5

$$XY = a$$

নিহিত ফলন আৰু অনিহিত ফলনৰ মাজৰ পাৰ্থক্য
নিৰূপণ কৰা। উভব ফলনটিক মানচিত্ৰত উপস্থাপন
কৰা :

$$XY = a$$

- (b) Define continuity of a function. State why a function must be continuous for it to be conformable for differentiation.

5

ফলনৰ ধাৰাবাহিকতা বুলিলে কি বৃজা ? ফলনৰ
অবকলনৰ বাবে এটা ফলন কিম ধাৰাবাহিক হ'ব লাগে,
লিখা।

- (c) If $TR = PQ$, where P and Q are price and quantity respectively, then show that

$$e_d = \frac{AR}{AR - MR}$$

5

যদি $TR = PQ$, য'ত P মানে মূল্য আৰু Q হৈছে
পৰিমাণ, তেন্তে দেখুৱো যে,

$$e_d = \frac{AR}{AR - MR}$$

- (d) Given the following average function, find the marginal cost function :

$$AC = 100 - 10Q + \left(\frac{1}{2}\right)Q^2$$

where Q is the level of output produced.
তলত দিয়া গড় ব্যয় ফলনৰ পৰা প্ৰাণ্তীয় ব্যয় ফলন
নিৰ্ধাৰণ কৰা :

$$AC = 100 - 10Q + \left(\frac{1}{2}\right)Q^2$$

য'ত Q হৈছে উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ পৰিমাপ।

- (e) Mention the condition under which the technique of total differentiation is used. Also explain the statement, "Integration is the reverse process of differentiation."

2+3

মুঠ অৱকলন পদ্ধতি ব্যৱহাৰৰ প্ৰধান চৰ্তসমূহ উপহাসন
কৰা। লগতে “অনুকলন হৈছে অৱকলনৰ ওলোঢ়
প্ৰক্ৰিয়া।” ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Explain the necessity of integrating the demand curve for finding out consumer's surplus.

গ্ৰাহকৰ উদ্বৃত্ত নিৰ্ভাৱৰ বাবে চাহিদা ফলনৰ অনুকলনৰ
প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any four from the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) For a function $Y = \log x$, prove that $\frac{dy}{dx} = \frac{1}{x}$. Also find the limit of the function : $6+4=10$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 - 25}{x^2 + x - 30}$$

এটা ফলন $Y = \log x$, প্ৰমাণ কৰা যে $\frac{dy}{dx} = \frac{1}{x}$.

লগতে তলৰ ফলনৰ limit ফল নিৰ্ণয় কৰা :

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 - 25}{x^2 + x - 30}$$

- (b) If the production function

$$Q = 40L + 3L^2 - \frac{1}{3}L^3$$

where L is the employment of labour, find the size of labour to give maximum output. Also show that if demand curve is linear, marginal revenue is half of average revenue at output q . $5+5=10$

যদি উৎপাদন ফলন $Q = 40L + 3L^2 - \frac{1}{3}L^3$,

L হৈছে শ্ৰমিক নিযুক্তিৰ পৰিমাপক। সৰ্বোচ্চ উৎপাদন
পাৰব বাবে কিমান শ্ৰমিকৰ প্ৰয়োজন হ'ব, নিৰ্ণয় কৰা।
লগতে দেখুওৱা যে, যদি চাহিদা বেথা বৈৰিক বা প্ৰথম
ঘাতৰ হয়, তেন্তে প্ৰাণ্তীয় আয় হৈছে গড় আয়ৰ আধা
য'ত সামগ্ৰীৰ পৰিমাণ হৈছে q .

- (c) Given the demand function $P = (10 - X)^2$ and the cost function $C = 55x - 8x^2$. Find the maximum profit. What would be the effect of an imposition of a tax of ₹ 9 per unit on price?

মাহিলা ফলন $P = (10 - X)^2$ আৰু ব্যয় কলন
 $C = 55x - 8x^2$ হ'লে সর্বোচ্চ লাভ নিৰ্ণয় কৰ।
 যদি প্ৰতি একক সামগ্ৰীৰ ওপৰত ₹ 9 ব কৰ জাৰি কৰ
 হৰ, তেন্তে দামৰ ওপৰত কি প্ৰভাৱ পৰিব?

- (d) Show that even after imposition of lump sum tax and profit tax equilibrium condition of market will remain the same. Also show that imposition of sales tax results lesser output.

6+4=10

দেখুৱো যে lump sum কৰ আৰু নাভান্তৰ কৰ
 জাৰি কৰাৰ পিছতো তাৰসাম্য নীতিটো একে থাকিব।
 লক্ষতে দেখুৱো যে বিজ্ঞি কৰ জাৰি কৰিলে সামগ্ৰীৰ
 উৎপাদন হ্ৰাস পাৰ।

- (e) (i) If the demand function is $Q_1 = 50 - 2P_1 + 3P_2 + 0.2Y$, then find the price elasticity and income elasticity, where $Y = 500$ and $P_1 = 2$.
 যদি মাহিলা ফলন

$$Q_1 = 50 - 2P_1 + 3P_2 + 0.2Y$$

দৰ হিতিহাপকতা আৰু আয় হিতিহাপকতা নিকপণ
 কৰা, য'ত $Y = 500$ আৰু $P_1 = 2$.

- (ii) The marginal revenue function is given by $MR = 50 - 4Q$. Find the point elasticity of demand when $Q = 10$.

5+5=10

প্ৰতিৰ আয়ৰ ফলন হৈছে $MR = 50 - 4Q$.
 জাহিলাৰ বিশু হিতিহাপকতা নিৰ্ণয় কৰা, যেতিয়া
 $Q = 10$.

- (f) The total cost of a firm is given by $C = 5000 - 15q + 5q^2$. Find the level of output at which the slope of the average cost is zero.

একন কাৰ্যৰ মূল্য বৰত $C = 5000 - 15q + 5q^2$.
 কিমান পৰিমাপৰ সামগ্ৰীত কাৰ্যবনৰ গড় ব্যয়ৰ
 বেৰাভালৰ জাল শূন্য হ'ব?

- (g) Obtain consumer's surplus of the following demand function, given the market price :

$$Q = \sqrt{60 - \left(\frac{3}{2}\right)P}$$

when price = 16.

3+7=10

তলৰ চাহিলা ফলনৰ পৰা উপভোক্তাৰ উত্তৰ নিৰ্ণয়
 কৰা :

$$Q = \sqrt{60 - \left(\frac{3}{2}\right)P}$$

যেতিয়া $P = 16$ হৰ।

- (g) If the marginal revenue function for output x is given by $MR = \frac{6}{(x+2)^2} + 5$, find the total revenue function and the demand function.

প্রদত্ত আয়ের ফলন x সামগ্রীর বায়
 $MR = \frac{6}{(x+2)^2} + 5$. মুঠ আয় আৰু চাহিদা ফলন
 নিৰ্ণয় কৰা।

- (h) For the following production function $Q = aL^3 + bL^2 + cL + d$, what restriction a, b, c and d will follow to have a true form of cubic production function? Also find at what level of labour (L), the total output will be maximum.

প্রদত্ত উৎপাদন ফলন $Q = aL^3 + bL^2 + cL + d$ ।
 a, b, c আৰু d য়ে কেনেধৰণৰ বাধা অথবা নিম্ন
 অনুসৰণ কৰিলে এক সঁচা অৰ্থত ত্রিঘাত ফলনৰ হিকৃতি
 পাব? লগতে কিমান পৰিমাণৰ শ্ৰমিকৰ নিয়োজনে যুক্ত
 উৎপাদন সৰোচ কৰিব, নিৰ্ণয় কৰা।